

“Όλα σ’ αυτό το έργο του Νόελ Κάουαρτ, κι’ ή υπόθεση κι’ ή εξέλιξη της με τὰ βίαια άπίθανα έπεισόδια, κι’ οί πυροτεχνικές έκρήξεις του διαλόγου που προκαλούν άκράτητο κάθε τόσο το γέλιο με το άπρόοπτό τους, κι’ ό φόρτος τών θεατρικών τρύκ, κι’ ή φαμφαρόνικη στο τέλος μονομαχία πάνω στη σκηνή, θυμίζουν την έπιτήδεια καμωμένη φάρσα. “Όμως στο βάθος φάρσα δέν είναι το έργο. Υπάρχει ένας ώραιότατα δοσμένος κι’ από το συγγραφέα κι’ από την πρωταγωνίστρια δοσμένος γυναικείος τύπος που έχει συνέπεια, όντότητα και ζωή και που στο τέλος φέρνει φυσικότατα εκείνος, με την έπικράτηση του, τή λύση” κι’ αυτό είναι στοιχείο άληθινής κωμωδίας. Το πνεύμα του συγγραφέα πάλι, που έχει τή μεγαλύτερη σημασία εδώ και που διαφαίνεται καθαρά κάτω από τις υπερβολές κι’ άπιθανότητες, είναι ή κοσμική σάτυρα, το κυριότερο πνεύμα του Άγγλικού θεάτρου. Η σάτυρα του πουριτανισμού, τής ψεύτικης και θρησκώληπτης ζωής που παραμορφώνει τους ανθρώπους στενεύοντάς τους μέσα σε μεσαιωνικά άντιπαθητικά καλούπια και πνίγοντας μέσα τους τή ζωτικότητα, τή φυσική όμορφιά και συχνότατα τή καρδιά.

Αυτό και μόνο το πνεύμα δίνει τή θεατρική κι’ άνθρωπινη αξία στο έργο. Άλλοιως ξαφνίζεσαι, παραζαλίζεσαι, διερωτάσαι και δέν ξέρεις πώς να τή χαρακτηρίσεις.

Η υπόθεση δέν έχει πολλή σημασία κι’ ούτε χρειάζεται άνάλυση. Θα προσπαθήσουμε μόνο μαζί με τήν κριτική του παιζίματος να δοίμε τους δυο τρεις καλούς τύπους του κι’ Ιδίως τής Μαρκησίας. Ρόλος που ταίριαζε άπόλυτα στην κ. Άνδρεάδη που όπως πάντα τον άπόδωσε πάλι άξιοζήλευτα. Μιά έξυπνότατη γυναίκα που φαινομενικά έχει ζήσει μιá σκανδαλώδη ζωή και που το δεσμό μαζί της φρίττουν να τον σκεφτούν οικογένειες καθώς πρέπει. Στο βάθος εύγενική, ζωντανή, ένάρετη, με τή σωστή αντίληψη, καλόκαρδη, άπλή κι’ άφοσιωμένη. Το σπινθηροβόλο κι’ αίσθητικό μαζί παίξιμο τής έκλεκτής καλλιτέχνιδος γέμιζε τή σκηνή κι’ έξωνάνευε με βαθειά κατανόηση το πνεύμα του συγγραφέα.

Άντιμέτωπος της ό πουριτανισμός στο πρόσωπο του πρώην έραστή της κόμητα Ντέ Βριάκ με βαθύτερο φόντο τον Πάτερ Κλημέντιο (ό κ. Δαμασιώτης χαρακτηριστικός στο ρόλο του παράσιτου κληρικού). Ό κ. Άποστολίδης στο ρόλο του κόμητος είταν υποχρεωμένος να ζεί δυο ζωές, τήν άληθινή που έπνιγε μέσα του και τήν ψεύτικη που του επέβαλλε ή εικόνα τής πεθαμένης γυναίκας του κι’ ό στενοκέφαλος έξομολογητής του. Είχε έναλλαγές καλωσύνης και στυγνότητας, άπότομους τρόπους και ξαφνικές συγκινήσεις και τά κατάφερε να τις δώσει άρκετά έντονα—με κάποια οπασμωδικότητα ίσως στην άρχή, που κυριαρχήθηκε

στο τέλος—, άν και δέν του ταίριαζε και πολύ ό ρόλος.

Ό κ. Μορίδης άξίζει να έπαινεθεί χωρίς έπιφύλαξη. Μελετημένος και με καλή άρθρωση αυτή τή φορά, έδωσε με πολλή φυσικότητα κι’ άνεση τον Ίσπανόν εύγενή, με τήν καλοκάγαθη φιλοσοφημένη διάθεση που έρχεται τόσο ώραία σ’ αντίθεση, από τήν άρχή ως το τέλος του έργου, με τον Ντέ Βριάκ.

Γιά τήν κ. Λώρη δέν μπορώ να πω παρά μόνο πώς, σ’ όσες στιγμές άφινόταν φυσική, είταν ευχάριστη και δροσερή. Στις περισσότερες άλλες ή προσπάθεια πονηρίας και τσαχνιιάς είταν άποτυχημένη. Ό κ. Φαρμάκης ήθελε πιο άύθορμησία, πιο συναισθηματικό παίξιμο. Γιά τον κ. Κρίτα χρειάζεται ακόμη πολλή προσπάθεια. Θέλει φλόγα το παίξιμο και συγκίνηση, κι’ εκείνος είταν άλύγιτος και ψυχρός. Ό κ. Οικονομίδης πολύ καλός στο ρόλο του ύπρητή. Το σκηνικό, άν και πολύ καλό σαν έμπνευση και χρώμα, στένευε φοβερά το χώρο κι’ έκανε προβληματική τήν κίνηση τών ήθοποιών.

Η μετάφραση του κ. Σπηλιωτόπουλου και σ’ αυτό και στο προηγούμενο έργο πολύ καλή.

Στο πλούσιο πρόγραμμα του μας έχει ως τώρα χαρίσει ή κ. Άνδρεάδη, βέβαια δέν έχει έξαιρετική θέση το τελευταίο τουτο έργο. Μά χρειάζονται, όπως είπαμε κι’ άλλοτε, για το κοινό και παραστάσεις μόνο ευχάριστες που να σκορπούν το γέλιο χωρίς να κουράζουν. Κι’ ή τελευταία με τήν «Μαρκησία» θάχει σίγουρα έπιτυχία, γιατί έχει κέφι, χάρη και πνεύμα.

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ—ΠΑΠΑΔΑΚΗ